

Utrikesdepartementet

Rättssekretariatet (RS)

Rådets möte (rättsliga och inrikes frågor) den 18 september 2007

Dagordningspunkt 6

Ändring av domstolens stadga i syfte att införa ett förfarande för brådskande mål om förhandsavgörande

Dokument:

11759/07 JUR 278 COUR 36 JUSTCIV 200 ASIM 56 JAI 377 (bifogas)

11824/07 JUR 281 COUR 37 JUSTCIV 203 ASIM 57 JAI 384 (bifogas)

Tidigare dokument: Anknyter till den utvidgning av EG-domstolens behörighet som avses i artikel 67.2 i EG-fördraget och som berörs i halvtidsutvärderingen av Haagprogrammet, se Fakta PM 2006/07FPM9

Tidigare behandlad vid samråd med EU-nämnden: -

Bakgrund

Inrättandet av ett nytt förfarande för brådskande mål om förhandsavgörande som rör området med frihet, säkerhet och rättvisa anses av domstolen samt Sverige och många andra medlemsstater som en förutsättning för att, i enlighet med artikel 67.2 i EG-fördraget, slopa begränsningarna i EG-domstolens behörighet på detta område. Det nu gällande förfarandet för skyndsamt handläggning i artikel 104a i rättegångsreglerna lämpar sig nämligen inte för att på ett tillfredsställande sätt handlägga ett stort antal begäran om förhandsavgörande som rör exempelvis visering, asyl och invandring eller civil- och straffrättsligt samarbete. Under hösten 2006 och våren 2007 har rådsarbetsgruppen för domstolen behandlat diskussionsunderlag från domstolen angående inrättandet av ett nytt förfarande för brådskande mål om förhandsavgörande som rör dessa frågor.

Domstolen har nu i enlighet med rådets uppmaning i skrivelse av den 20 april 2007 lämnat ett formellt förslag till ett sådant förfarande. Förslaget föranleder ändringar i både domstolens stadga och dess rättegångsregler. Vid rådsmötet (rättsliga och inrikes frågor) den 18 september 2007 förväntas en presentation av förslaget. Det har ännu inte behandlats i rådsarbetsgruppen för domstolen.

Rättslig grund och beslutsförfarande

Enligt artikel 245 i EG-fördraget och artikel 160 i Euratomfördraget får rådet genom enhälligt beslut, på begäran av EG-domstolen och efter att ha hört Europaparlamentet och kommissionen, ändra bestämmelserna i stadgan med undantag av avdelning I i denna.

Enligt artikel 223 i EG-fördraget och artikel 139 i Euratomfördraget sjätte stycket fastställer EG-domstolen sina rättegångsregler. Dessa regler skall godkännas av rådet med kvalificerad majoritet.

Svensk ståndpunkt

-

Europaparlamentets inställning

-

Förslaget

I. Ny bestämmelse i Protokollet om domstolens stadga

Genom föreslaget införs en ny bestämmelse, artikel 23a, i stadgan som ger möjlighet att genom bestämmelser i rättegångsreglerna avvika från artiklarna 20 och 23 i stadgan i syfte att föreskriva ett förfarande för skyndsamt handläggning och, i fråga om begäran om förhandsavgörande som rör vissa områden, ett förfarande för brådskande mål. Bestämmelsen är nödvändig eftersom förslaget till nytt brådskande förfarande på flera punkter avviker från bestämmelserna i stadgan.

II. Ändringar i rättegångsreglerna

Genom förslaget ändras artiklarna 9.1 och 9.2 samt införs en ny bestämmelse, artikel 104b, i rättegångsreglerna.

Artiklarna 9.1 och 9.2

Förslaget innebär att domstolen för en tid av ett år i taget ska utse en av domstolens avdelningar med fem domare att ansvara för sådana mål som avses med det nya brådskande förfarandet. Domstolen har möjlighet att utse ytterligare avdelningar för denna uppgift om det skulle visa sig vara nödvändigt. I förslaget anges vidare hur referenten ska utses för dessa mål.

Den utsedda avdelningen har att avgöra om en begäran om förhandsavgörande ska handläggas enligt det brådskande förfarandet och kan därefter, om målet lämpar sig för det, med en dömande sammansättning av tre domare avgöra målet i sak eller, om det med hänsyn till hur betydelsefullt eller komplicerat målet är, i stället hänskjuta målet till domstolen för att det ska kunna tilldelas en större dömande sammansättning.

Artikel 104b

I bestämmelsen regleras ett nytt förfarande för brådskande mål om förhandsavgörande som i huvudsak innebär följande. Så snart en begäran om förhandsavgörande som rör ett sådant område som avses i avdelning VI i EU-fördraget eller avdelning IV tredje delen i EG-fördraget har mottagits ska domstolen, om den nationella domstolen har begärt det, eller på eget initiativ, skicka en underrättelse om begäran till parterna vid den nationella domstolen, den medlemsstat i vilken nämnda domstol är belägen, kommissionen och i förekommande fall Europaparlamentet och rådet. Dessa parter, medlemsstat och institutioner informeras därmed direkt om att förfarandet för brådskande mål om förhandsavgörande kan komma att användas varvid de kan inleda utarbetandet av eventuella skriftliga yttranden.

Inom domstolen översätts med särskilt kort frist begäran om förhandsavgörande till domstolens arbetspråk (franska). Med stöd av denna översättning kan den utsedda avdelningen mycket snabbt avgöra om det finns anledning att tillämpa det brådskande förfarandet. Om så inte bedöms vara fallet, handläggs målet enligt det vanliga förfarandet för förhandsavgörande.

Om avdelningen beslutar att tillämpa förfarandet för brådskande mål ska den nationella domstolen, parterna i målet, den medlemsstat i vilken nämnda domstol är belägen och ovannämnda institutioner omedelbart delges beslutet och samtidigt underrättas om den frist inom vilken de ska inkomma med eventuella inlagor och skriftliga yttranden. Avdelningen kan ange vilka rättsfrågor som ska behandlas i inlagorna eller yttrandena och fastställa att de inte får överskrida en viss längd. De andra intressenter som avses i artikel 23 i stadgan ska informeras om att förfarandet för brådskande mål ska tillämpas.

Vid utgången av den föreskrivna fristen för ingivande av nämnda yttranden delger domstolen samtliga parter och andra intressenter som avses i artikel 23 i stadgan begäran om förhandsavgörande tillsammans med översättningarna, som under tiden har färdigställts på unionens samtliga officiella språk, samt de inlagor eller skriftliga yttranden som har ingetts på rättegångsspråket och i en översättning till domstolens arbetspråk. I samband härmed kallas samtliga parter och andra intressenter som avses i artikel 23 i stadgan till en muntlig förhandling i

syfte att bereda samtliga aktörer i förfarandet tillfälle att, om de så önskar, ta ställning till den fråga eller de frågor som den nationella domstolen har ställt och/eller bemöta de yttranden som inkommit under det skriftliga förfarandet.

Avdelningen ska inom några dagar efter förhandlingen och efter att ha hört generaladvokaten besluta dom.

Gällande svenska regler och förslagets effekter på dessa

-

Ekonomiska konsekvenser

-

Övrigt